

Brytningstid

Meninger Det blir ubehagelig

←
GUNN MARIT HELGESEN
styreleder i KS

Det er helt nødvendig at vi alle forbereder oss på store endringer i velferden. Den realiteten må norske politikere, både nasjonalt og lokalt, snakke ærlig om.

<https://www.vg.no/nyheter/i/Mn95zj/ks-leder-helgesen-innbyggerne-er-gitt-falske-forhaapninger>

Optimisten

- Folkehelsen blir stadig bedre
- Ny teknologi muliggjør økt grad av egen omsorg
- Nye medisiner muliggjør et bedre liv
- Folk tar mer aktive valg og planlegger egen alderdom i tilrettelagte boliger
- De har høye formuer som de bruker på å tilrettelegge egen alderdom
- Det er mange ressurssterke yngre eldre som ønsker å bidra

Konklusjon:

Dette ordner seg. Det blir et annerledes samfunn – men det går bra

Pessimisten

- Folkehelsen blir stadig bedre men dette gir bare utsatt sykkelighet. Vi får (minst) like stort omsorgsbehov på slutten av livet og bedret folkehelse gjør at vi lever lenger med våre skavanker
 - Nye medisiner og teknologi holder liv i oss lengre – gir økt omsorgsbehov ved livets slutt
 - Økt levealder gir økte utfordringer med demens sykdom og andre sykdommer
 - Langt flere/større andel eldre med rus og psykiatriutfordringer
 - De eldre er lite digitale og stoler i liten grad på teknologiske løsninger
 - De har gitt bort pengene sine til barn og barnebarn
- De «yngre eldre» ligger på stranden på Granca frem til de begynner å få omsorgsbehov

Konklusjon:

Vi blir ikke bare dobbelt så mange eldre – omsorgsbehovet vil også doble seg

Pessimisten vs Optimisten?

KARI MIDTBØ KRISTIANSEN
daglig leder ved Nasjonalt senter
for aldring og helse

Kommunal Rapport

Vi får stadig mer kunnskap om hvordan helse og funksjon kan bevares best mulig gjennom gode folkehelsetiltak. Foreløpig ser det ut til at når antall leveår øker, øker både antall friske år og antall år med hjelpebehov. Det vil bli flere med demens og flere som bor alene. Risikoen for isolasjon og ensomhet øker.

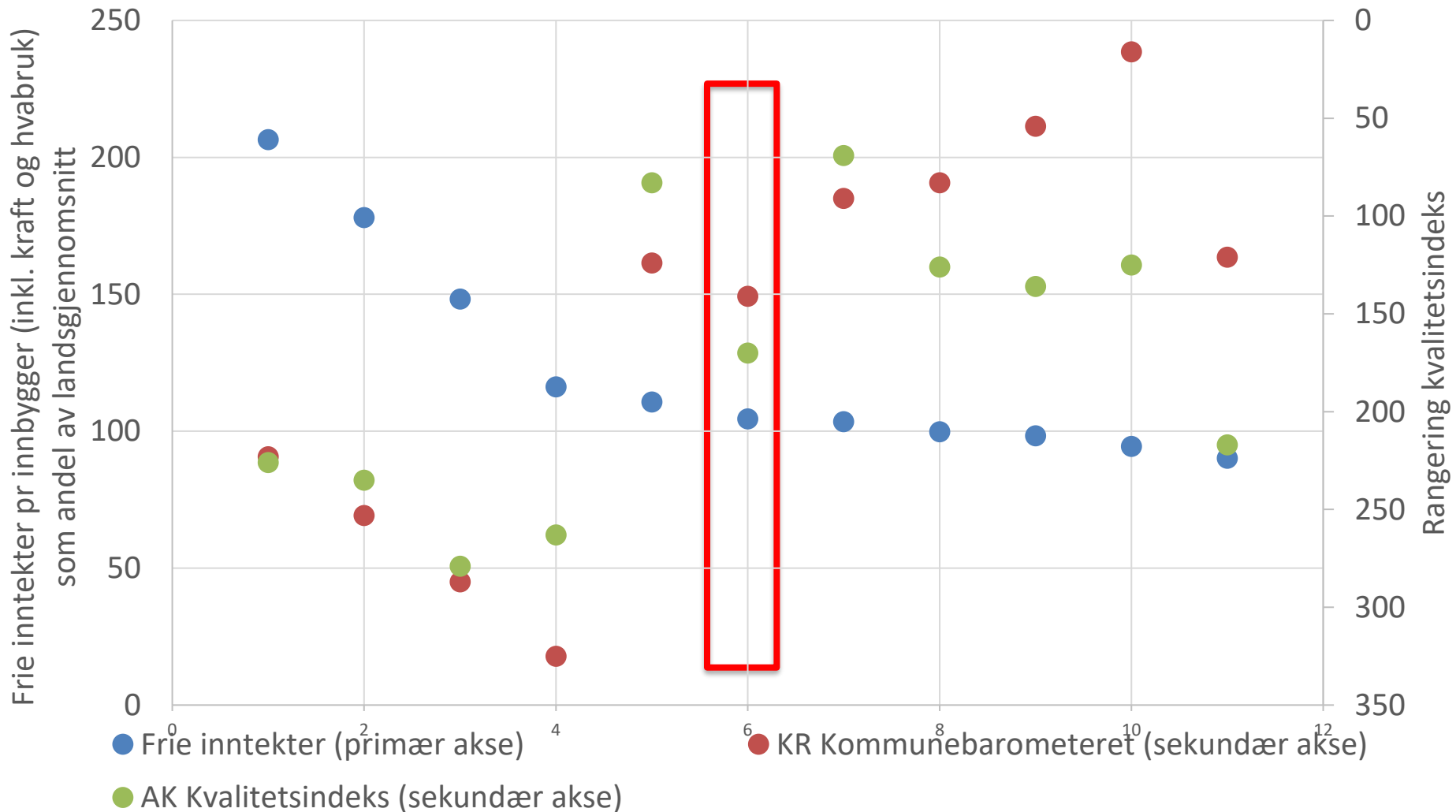
Voss herad i 2025 og vidare

- Driftsinntekter og utgifter:
 - **2 000 000 000 kr (ca)**
- Disposisjonsfond: - **40 %** i 2024
- «Me har halde fram med å levera gode tenester til innbyggjarane våre, trass store utfordringar med å rekruttera og halda på kvalifisert personale i fleire av tenestene våre. Samstundes har me vore nøydd til å førebu oss på ei krevjande økonomisk tid. Me avslutta året med eit underskot på nesten 28 millionar kroner, noko som understrekar dei økonomiske utfordringane me står i.»

Årsmelding 2024

Sammenheng mellom inntektsnivå og målt kvalitet på tjenester?

Landstinget 2024

Kommunene som førstelinje i velferdssamfunnet

- KS ansvar
 - Tydelig formidling av status for kommuneøkonomi til regjering og storting
 - Arbeide for mindre statlig detaljstyring av hvordan kommunene velger å organisere og løse oppgavene sine
 - Forhandle med partene om lønn/tariff som bidrar til at kommunene mobiliserer og utvikler arbeidskraft, og kan løse oppgavene effektivt, innenfor en samlet ansvarlig økonomisk ramme

Kommunene som førstelinje i velferdssamfunnet

- Kommunenes ansvar
 - Prioritere mellom oppgaver innenfor de rammene man faktisk har og kan legge til grunn man får
 - Aller viktigste ressurs med voksende knapphet: arbeidskraft og spisskompetanse
 - Aller viktigste utfordring: helhetsbilde i enkeltsaker
 - I nær kontakt og dialog med lokalsamfunnet
 - Med godt lokalt partsarbeid
 - Samspill politikk-administrasjon: ett lag

Forventningsgapet – hvordan håndterer vi det?

Helge Eide, Voss heradstyre, 18 .september 2025